

og en filmjury, hver på 3 medlemmer (§ 16). Der foreslås desuden nedsat et repræsentantskab på indtil 40 medlemmer, som skal følge fondens virksomhed og vælge et antal medlemmer til bestyrelsen.

Bestemmelserne om Statens filmcentral foreslås fastsat i en særlig lov, og reglerne om Det danske Filmmuseum foreslås delvis ændret. Der stilles forslag om, at udgifterne ved driften af de to institutioner for fremtiden udskilles af filmfonden og afholdes over finansloven (kapitel 5).

Der foreslås endvidere ændrede regler om godkendelse af film som danske eller i et vist omfang side-stillede med danske film (kapitel 6).

Endelig stilles der forslag om en række overgangsregler til beskyttelse af de nuværende bevillingshavere og disses enker (kapitel 8).

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til kapitel 1. Tilladelser.

Under behandlingen af film- og biografloven i folketinget i 1964 blev det fra flere sider foreslået at ophæve biografbevillingssystemet. Ved lov nr. 155 af 27. maj 1964 om film og biografer opretholdt man imidlertid bevillingssystemet, men det blev af ministeren for kulturelle anliggender i folketinget understreget, at dette ikke kunne tages som en principiel stillingtagen til spørgsmålet fri contra bunden biografnæring, men alene som et udtryk for, hvad man på det pågældende tidspunkt anså for den mest hensigtsmæssige løsning sammenholdt med, at det ikke på daværende tidspunkt havde været muligt med tilstrækkelig klarhed at få undersøgt konsekvenserne af bevillingssystemets afskaffelse.

I januar 1966 fremsatte en række medlemmer af partierne Venstre og Det konservative Folkeparti i folketinget forslag til folketingsbeslutning, hvorefter tinget skulle opfordre ministeren for kulturelle anliggender til at fremsætte forslag til lov om ændring i lov om film og biografer, således at bevillingssystemet ophævedes. I forbindelse med behandlingen i folketinget af dette medlemsforslag oplyste ministeren for kulturelle anliggender, at han var i færd med at nedsætte et udvalg, som skulle undersøge mulighederne for en overgang fra bevillingssystemet til en form for friere biografnæring.

Ministeriet for kulturelle anliggender nedsatte herefter som nævnt i marts 1966 et udvalg med den opgave at foretage en bedømmelse af reglerne om biografbevillinger i lov nr. 155 af 27. maj 1964 om film og biografer og herunder undersøge mulighederne for en overgang fra bevillingssystemet til en

form for friere biografnæring. Udvalget fik endvidere til opgave at udarbejde et udkast til sådanne ændringer i den ovennævnte lov, som man måtte finde nødvendige, såfremt en sådan friere biografnæring skulle indføres.

Udvalget afgav betænkning i september 1970. Af udvalgets 19 medlemmer gik et flertal på 10 medlemmer ind for en fortsat bevarelse af bevillingssystemet, medens 9 medlemmer ønskede bevillingssystemet afløst af et system med en form for friere biografnæring.

Det flertal af udvalgsmedlemmerne, som er gået ind for en opretholdelse af bevillingssystemet, har anført, at en ophævelse af systemet ikke vil være ensbetydende med en fri konkurrence på biografområdet. Man må tværtimod frygte, at et system med fri næring vil føre til dannelsen af større eller mindre biografkæder, således som man kender det fra visse lande. Dette vil igen betyde øget risiko for en dirigering og ensretning af biografernes repertoire til skade for publikum, en risiko, som må anses for at være betydelig, fordi kontrol over selv et ringe antal biografer vil være tilstrækkeligt til at øve pres på erhvervets andre udøvere. En ophævelse af bevillingssystemet vil efter udvalgsflertallets opfattelse heller ikke løse problemet omkring det manglende byggeri af nye biografer. Bag vanskelighederne for biografbyggeriet ligger i dag flere faktorer som afgørende, således, som også for andet byggeri, de høje grundpriser og betydelige kurstab med deraf følgende store huslejer, men i ganske særlig grad den omstændighed, at biografernes ringe indtjeningsmuligheder, der er en følge af det stærkt reducerede antal solgte billetter og de samtidigt stigende omkostninger, herunder ikke mindst de biograferne pålagte afgifter, ikke er tillokkende for investering i biografbyggeri. Desuden bevirker den tidsmæssigt ringe udnyttelse af biograferne, at man normalt ikke kan konkurrere med byggeriet for de store forretningsvirksomheder. Endelig vil det efter flertallets mening — på baggrund af de bestræbelser, der gennem filmstøtteordningen gøres for at forbedre danske films kvalitet — også være inkonsekvent at gå bort fra en ordning for biograferne, der efter disse medlemmers opfattelse indebærer visse garantier mod en total kommercialisering af filmforvisningsvirksomheden.

Udvalgets mindretal går ind for en ophævelse af bevillingssystemet, da det i visse relationer kan have en hæmmende indflydelse på den ønskelige betjening af publikum, da det strider mod nutidige næringsretlige principper, og da hverken kulturelle, økonomiske eller andre hensyn efter mindretallets opfattelse taler for dets opretholdelse.